

Guia didàctica

AIXÒ NO ÉS UNA SELVA

La importància de l'ordre

L'ordre és necessari per al creixement personal i per relacionar-nos amb els altres. Re- força l'autoestima, proporciona confiança i augmenta l'eficàcia en les nostres vides. Per assolir-lo cal un bon model i un acompanyament durant la seva adquisició. No només cal assolir-lo de manera mecànica, és a dir, com a rutina, si no que també cal adonar-se de la gratificació que produeix, i així aconseguir-ne la interiorització, que amb el temps esdevindrà un hàbit i un valor.

En els primers anys de vida, és de gran importància començar a incorporar progres- sivament els bons hàbits d'ordre. Durant l'etapa d'Educació Infantil es podran assolir de manera rutinària mitjançant diferents situacions quotidianes.

En *Això no és una selva* la Paula rebutja l'ordre i li encanta el seu petit caos. Després de viure diverses situacions de desordre absolut, on res segueix cap de les pautes que la seva mare li intenta ensenyar, descobreix per ella mateixa que necessita l'or- dre que rebutjava i que ara és el que li dona tranquil·litat i seguretat. No descansa fins que l'aconsegueix.

Després de llegir el conte cal parlar-ne perquè l'alumnat descobreixi la importància de l'ordre. Es poden realitzar activitats adients per continuar treballant aquest hàbit d'una manera vivencial dins i fora l'aula.

Exemples pràctics

A continuació es proposen unes quantes activitats:

1. L'ordre a casa

Oralment, cada alumne pot explicar quines pautes d'ordre té a la seva habitació: on guarda les joguines, els contes, les sabates, la roba, etc. Compararem mane- res diferents d'endregar els objectes i en quins llocs es desen, si ho fa cadascú de manera autònoma o necessita l'ajuda d'un adult, o, fins i tot, si hi ha objectes que no segueixen cap pauta d'ordre.

Amb aquesta activitat es pot reflexionar que hi ha moltes maneres diferents d'endregar una habitació i que totes són vàlides, sempre que ens produeixin satisfacció i tranquil·litat.

Exemples pràctics

2. Cadascú té el seu ordre

Es repartirà a cada alumne un DIN A3 amb el dibuix d'un dormitori i els seus elements bàsics com ara el llit, l'armari, diverses prestatgeries, l'escriptori, capses, la tauleta de nit, la calaixera, etc. Hauran de col·locar diferents dibuixos d'objectes i enganxar-los on vulguin, seguint el seu propi ordre (es farà servir velcro per poder canviar, si cal, els objectes de lloc).

Tots els fulls es penjaran a la paret i, seguidament, ens hi asseurem davant per observar i comparar les diferents maneres d'ordenar. Cadascú explicarà el seu criteri. Potser algú decidirà fer algun canvi després de sentir les pautes dels seus companys.

3. Experimentem el caos

L'objectiu d'aquesta activitat és experimentar durant quant de temps podem realitzar les tasques quotidianes de l'aula sense l'ordre habitual. Prèviament, entre tots establirem quin serà el dia del caos i, quan arribem a l'escola aquell matí, no seguirem les rutines d'ordre habituals: deixarem les jaquetes i les motxilles allà on voldrem, repartirem els llapis, els colors, els llibres de text i no caldrà tornar-los al seu lloc, podrem barrejar les joguines, els contes, altres materials, i continuarem així fins que algú manifesti que és molt complicat funcionar d'aquesta manera perquè es perden objectes, no es troben al seu lloc i això pot provocar conflictes.

Després d'aquesta experiència caldrà tornar a endreçar l'aula.

4. La motxilla, fem un tetrís

Buidarem les motxilles i, per parelles, s'hi haurà d'encabir un munt de material com ara llibres, llibretes, carmanyola, estoig, bata, carpeta i altres objectes que buscarem per l'aula, de manera que no sigui fàcil col·locar-los. No donarem cap consigna. Hauran d'anar provant fins a trobar quina és la manera més eficaç de col·locar-ho tot a dins. Una vegada més, això els fa adonar-se de l'eficàcia de l'ordre perquè els facilita les tasques quotidianes: els mateixos objectes, desendreçats, no caben dins la motxilla.

Exemples pràctics

5. Treballem el no

En el desenvolupament infantil hi ha diferents etapes; una es caracteritza per oposar-se contínuament a tot, i per desobeir i voler sortir-se sempre amb la seva; és la confirmació que el petit es desenvolupa correctament. És una edat en la qual el nen vol fer-ho tot sol, no vol dependre de ningú i s'oposa a tot el que signifiqui control per part dels adults.

Hem de trobar la manera de resoldre dues necessitats: la de convèncer el petit perquè faci cas de les coses necessàries del dia a dia, i la de mostrar-nos fermes, ja que es corre el risc de frenar el procés que condueix el nen cap a l'autonomia. Obligar-lo a fer un munt de coses contra la seva voluntat podria, fins i tot, produir l'efecte contrari al que es pretén. És molt millor actuar amb astúcia.

Paciència i fantasia són els ingredients indispensables per idear cada dia petits trucs per ajudar-lo a sortir del no, sense emprendre autèntiques lluites, que en cap cas afavoreixen ni el nen ni qui s'ocupa d'ell.

La proposta d'activitat consta de diverses parts:

- En una primera fase, recollirem experiències personals en què els alumnes explicaran situacions diàries en què els pares o altres adults fan demandes que ells es neguen a fer.

- A continuació, intentaran recordar i explicar en veu alta per què s'hi van negar.

- En una tercera fase, intentarem respondre a les preguntes següents: vas acabar fent el que et demanaven?; si és que sí, com et van convèncer?; si és que no, hi van haver conseqüències?, quines?; en qualsevol dels casos, com et vas sentir?; creus que, si es tornés a repetir la mateixa demanda o una de similar, actuaries de la mateixa manera?; en algun cas, vas convèncer tu l'adult de per què no volies fer-ho i et va entendre?; podem diferenciar entre la negació amb arguments i el no sense cap motiu?

- Després de parlar de totes aquestes situacions, recollirem els recursos o "trucs" que creiem que l'adult va fer servir per convèncer-nos.

- Teatralitzem per grups aquestes situacions viscudes, o altres d'inventades, en què els alumnes es distribuïran els papers lliurement, interpretant la figura dels adults o dels infants. Hauran de pensar nous "trucs" per aconseguir el sí.

- Per últim, revisarem els arguments que hem fet servir. Ens han convençut? Què ens fa més fàcil la convivència? Com ens sentim millor, amb els enfrontaments i les rebequeries o amb el diàleg?